

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 20C/208/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713216710
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Koman
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2015:8713216710.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, v konaní pred samosudcom JUDr. Petrom Komanom, v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava 26, pr. zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, proti odporcovi: Y. U., W.. XX.X.XXXX, F. T., N.. L. XXXX/XX, o zaplatenie 1.926,36 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným dňa 15.11.2013 sa navrhovateľ domáhal vydania rozhodnutia, ktorým bude odporcovi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.926,36 eur, spolu s príslušenstvom a zaplatiť trovy konania.

Dôvodom podania návrhu je skutočnosť, že odporca s navrhovateľom dňa 9.11.2010 uzavrel zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 1.500,- eur, ktorý sa odporca zaviazal splácať formou 42 pravidelných mesačných splátok po 80,37 eur.

Z poskytnutého úveru v zmysle zmluvy odporca vyčerpal peňažné prostriedky, ktoré v dohodnutej lehote nesplácal. Uhradil sumu 1.449,18 eur. Vzhľadom na neplnenie podmienok zmluvy odporcom sa dňa 10.12.2012, resp.2.1.2013, stal splatným dlh odporcu v celkovej navrhovateľom vyčíslenej výške 1.926,36 eur. Po splatnosti odporca neuhradil navrhovateľovi žiadnu splátku. Žalovaná suma pozostáva z hodnoty neuhradených splátok v sume 1.449,18 eur a príslušenstva, ktoré predstavuje neuhradené zmluvné pokuty v celkovej výške 381,31 eur, úrok z omeškania vo výške 40,76 eur.

Odporca sa k podanému návrhu písomne vyjadril, uviedol, že je si vedomý záväzku a je v jeho možnostiach dlh splácať sumou 40,- eur mesačne. Nesúhlasil s výškou úroku a nemá vedomosť o výzvach na úhradu dlhu.

Rozsudkom zo dňa 4.2.2014 súd návrhu v časti o zaplatenie sumy 841,66 eur s úrokom z omeškania vyhovel a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Po odvolaní podanom navrhovateľom Krajský súd Prešov uznesením zo dňa 11.6.2015 rozsudok súdu 1. stupňa v zamietajúcom výroku zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia časti rozhodnutia bola nepreskúmateľnosť konštatovaná odvolacím súdom. V zmysle pokynu odvolacieho súdu bolo úlohou súdu 1. stupňa opätovne vec posúdiť a rozhodnutie náležite odôvodniť.

Súd po vrátení veci opätovne vyhodnotil vykonané dokazovanie, z čoho zistil tento skutkový stav:

Na základe úverovej zmluvy zo dňa 9.11.2010 navrhovateľ odporcovi poskytol revolvingový úver vo výške 1.500,- eur. Tento mal byť splácaný formou 42 mesačných splátok vo výške 80,37 eur. Odporca využil poskytnutý úverový rámec a vyčerpil z neho prostriedky a poskytnutý úver mal splatiť v priebehu 42 mesiacov do celkovej výšky 3.375,54 eur. Predpokladanú RPMN za úver navrhovateľ vypočítal na hodnotu 70,01 %, ročnú úrokovú sadzbu úveru na 70,01 % a priemernú RPMN za úver hodnotou 47,39 %. Poskytnutú čiastku revolvingu určil navrhovateľ hodnotou 790,84 eur, celkovú čiastku, ktorú pri revolvingu musí dlžník - odporca zaplatiť, t.j. revolving + úroky za dobu čerpania revolvingu určil navrhovateľ sumou 1.928,88 eur s predpokladanou RPMN úveru vo výške 63,32 % a ročnú úrokovú sadzbu revolvingu určil hodnotou 76,21 %. Navrhovateľ schválil v časti 6. zmluvy revolvingový úver so stanovením ročnej úrokovej sadzby úrokov z omeškania vo výške 91 %. V oznámení o schválení úveru navrhovateľ uviedol, že odporcovi schválil úver vo výške 1.500,- eur s dobou plnenia 42 mesiacov splátkami vo výške 80,37 eur, počnúc mesiacom december 2010. RPMN úveru bolo určené hodnotou 67,99 %, priemernou hodnotou RPMN hodnota 47,39 %, schválenou výškou revolvingu sumou 902,92 eur, PRMN po vykonaní revolvingu hodnota 60,49 %, odplata za poskytnutie služby suma 215,75 eur, ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %, ročná úroková sadzba úroku z omeškania 9 %. Vzhľadom na obsah zmluvy odporca navrhovateľovi uhradil sumu 1.449,18 eur a napriek zjavne neprimeraným podmienkam sa navrhovateľ domáha úhrady sumy 1.926,36 eur a príslušenstva vo forme zmluvnej pokuty a úroku z omeškania.

Odporca v rámci účastníckeho výsluchu uviedol, že zmluvu o úvere uzavrel a splácal, avšak k 1.10.2012 prišiel o zamestnanie a nebol schopný splácať dohodnuté splátky. Požiadal o odklad splátok, čomu navrhovateľ vyhovel, avšak ani za 6 mesiacov nebol schopný zabezpečiť si riadny príjem, rozviedol sa a opustil spoločnú domácnosť. Privyrába si len brigádne. Namietol uplatňovanú výšku úrokov a poukázal na to, že bežný človek zmluvným podmienkam nerozumie.

Právoplatným rozhodnutím súd priznal navrhovateľovi nárok na úhradu sumy 841,66 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 4.12.2012 do zaplatenia formou pravidelných mesačných splátok po 70,-eur mesačne. Čo sa týka ďalšieho uplatneného nároku, v tomto smere mal súd za preukázané, že navrhovateľ si uplatňuje nárok na zaplatenie sumy 1.084,70 eur a ďalej zmluvné pokuty vo výške 0,065 % denne z jednotlivých splátok a úroku z omeškania vo výške 2,525 % ročne z jednotlivých splátok.

Podľa § 52 ods. 1 Obč. zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Obč. zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 488 a nasl. Obč. zák. záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Záväzky vznikajú najmä zo zmlúv, zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Na záväzky vznikajúce zo zmlúv v zákone neupravených sa použijú ustanovenia zákona, upravujúce záväzky im najbližšie, ak samotná zmluva neurčuje inak.

Podľa § 2 písm. b) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odporca s navrhovateľom riadne úverovú zmluvu uzavrel a v zmysle uzavretej zmluvy čerpal poskytnuté prostriedky. Taktiež mal súd za preukázané, že vyčerpaný úver v dohodnutej lehote neuhradil, v dôsledku čoho navrhovateľ žiadal o úhradu splatného dlhu.

Z vykonaného dokazovania mal ďalej súd za preukázané, že z poskytnutých úverov odporca vyčerpal sumu 1.500,- eur a 790,84 eur, t.j. sumu 2.290,84 eur, z ktorých navrhovateľovi uhradil celkovo sumu 1.449,18 eur. Navrhovateľ si ďalej v konaní uplatňuje nárok na zaplatenie sumy 1.084,70 eur a ďalej zmluvné pokuty vo výške 0,065 % denne z jednotlivých splátok a úroku z omeškania vo výške 2,525 % ročne z jednotlivých splátok.

V tomto smere má súd za to, že navrhovateľovi vznikol maximálne nárok na doplatenie rozdielu medzi poskytnutým úverom vo výške 2.290,84 eur a uhradenou sumou 1.449,18 eur vo výške 841,66 eur a nárok na zákonný úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne odo dňa 4.12.2012 t.j. odo dňa nasledujúceho po vyhlásení splatnosti dlhu.

Čo sa týka uplatneného príslušenstva, a to zmluvnej pokuty vo výške 0,065 % denne a k nej uplatnenému úroku z omeškania vo výške 2,525 % ročne, v tomto smere má súd za to, že jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku v rozpore s dobrými mravmi (takto uplatnené príslušenstvo predstavuje hodnotu 26,25 % ročne, ktorú si navrhovateľ voči odporcovi uplatňuje vo výške približne 2,5-násobku zákonného úroku z omeškania), v dôsledku čoho nie je možné takémuto návrhu vyhovieť a nárok priznať.

Navyše podľa § 544 Obč. zák. ak si strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnená zmluva pokuta nie je obojstranne upraveným inštitútom v uzavretej zmluve, a teda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporcu ako spotrebiteľa, v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty súd návrh navrhovateľa zamietol.

Súd má za to, že v prejednávanej veci nemožno konštatovať, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie, nakoľko nebolo preukázané, že by mal odporca pri uzavretí zmluvy možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty, či iný obsah zmluvy. V zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. k) Obč. zákonníka tak možno konštatovať, že zmluvná pokuta ako sankcia za nesplnenie primárneho záväzku v stanovenej výške a bez možnosti jej úpravy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v dôsledku čoho nebol nárok na ňu navrhovateľovi priznaný.

V tomto smere súd ďalej upriamuje pozornosť na možné zneužitie ľahkovážnosti a núdze odporcu - spotrebiteľa zo strany navrhovateľa - nebankovej spoločnosti. Nebanková spoločnosť nijako nepreukázala, že by ju zaujímala bonita, stav núdze odporcu a skutočnosť, či spotrebiteľ dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. S prihliadnutím na skutočnosť, že Krajský súd Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 3Co 3/2011 prelomovo ustálil, že určitú mieru ľahkovážnosti spotrebiteľa treba považovať za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom, pokiaľ teda nebanková spoločnosť využila ľahkomyselnosť spotrebiteľa, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní bonity spotrebiteľa, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver poskytnutý za neprimerané protiplnenie pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti spotrebiteľa. Pri tzv. civilno-právnej úžere je úverová zmluva absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ by nešlo o nadvládu veriteľa nad spotrebiteľom (tieseň, čiastočná ľahkomyselnosť) boli by pri nebankovej spoločnosti akceptovateľné aj zmluvné pokuty, resp. vyššie úroky, rozhodne však nie príslušenstvo o 250% vyššie oproti bežnej úrokovej sadzbe úroku z omeškania (9%). V konštatovanom rozhodnutí sp. zn. 3Co 3/2011 Krajský súd Prešov uzavrel, že má poznatky, že úverovanie nebankoviek je pridrahé a pre sociálne slabšie obyvateľstvo to spôsobuje nezanedbateľné ťažké životné situácie. Spotrebiteľia sa pre omeškание so splátkami môžu dostať do nezvládnuteľného kruhu úverov. Nepochybne klesá životná úroveň človeka, ktorý si v núdzi zobral úver, uplatňujú sa rôzne sankcie a náklady na vymáhanie. Zmyslom a cieľom úverovania spotrebiteľov nemôže byť neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a niekoľko ročný stav splácania dlhu, počas ktorého je spotrebiteľ vystavený stresovým situáciám. Takýto stav je na úkor kvality života človeka a nebanková spoločnosť to vyvolala neprimeranými úverovými podmienkami bez poznania reálnej schopnosti spotrebiteľa splatiť úver za podmienok vopred stanovených spoločnosťou (štandardná typová zmluva). Námietka, že spotrebiteľ bol oboznámený s úverovými podmienkami

neovplyvní záver o neplatnosti časti príslušenstva, keďže dôležitý je stav núdze spotrebiteľa a súčasne neprímeraná výška príslušenstva.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a návrh navrhovateľa zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu účastníkov konaní žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia na tomto súde ku Krajskému súdu Prešov v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.